

7.3.15 Liikunta

Liikuntakasvatuksen tavoitteena on kehittää monipuolisesti oppilaan fyysistä kuntoa, motorisia taitoja ja oppimisvalmiuksia. Sosiaalisten taitojen, kehollisen ilmaisun ja luovuuden kehittyminen ovat myös tärkeä osa liikuntakasvatusta. Oppilaalle tulee luoda mahdollisuuksia kokea liikunnan iloa ja onnistumisia kannustavassa ilmapiirissä hänen omien edellytystensä mukaisesti. Opetusta eriytetään tarpeen mukaan ottaen huomioon koulun käytettävissä olevat tilat ja resurssit.

Liikunnan opetuksessa otetaan huomioon vuodenaikojen vaihtelu sekä koulun sijainti, tilat, välineet, resurssit, teemat ja tapahtumat. Liikunta on oppiaine, jossa leikin ja taitojen oppimisen kautta pyritään luomaan lapsille ja nuorille valmiudet ja halu liikunnalliseen elämäntapaan ja omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Leikit, pelit ja erilaiset ryhmätilanteet kehittävät oppilaan yhteistoiminnan taitoja ja sosiaalisuutta. Toiminnallisena oppiaineena liikunta antaa tilaa oppilaan aktiivisuudelle, mielikuvitukselle ja oivallukselle ilman keskinäisen kilpailun vaatimusta.

Liikuntatuntien yhteydessä oppilaita ohjataan pukeutumaan tarkoituksenmukaisesti liikuntatunneille ja opetetaan huolehtimaan omasta hygieniastaan. Puhtaudesta huolehtiminen korostuu erityisesti alaluokilla, mutta sen tärkeyttä korostetaan joka vuosiluokalla, erityisesti murrosikäisten oppilaiden liikunnanopetuksessa.

Tanssinopetus toteutetaan koulussa yhteistyössä OAMK:n tanssinopettajakoulutuksen kanssa. Opetusharjoittelijat pitävät harjoitusluokalleen tunnin viikossa. Luokanopettajan tehtävä on ohjata harjoittelijaa yhdessä OAMK:n opettajan kanssa. Toimintaan kuuluu tanssinäytöksiin ja esityksiin osallistuminen.

Tanssinopetuksen tavoitteet rytmittäjän kehittämisen, luova ilmaisu, oman kehon monipuolinen hallinta, musiikin tulkitseminen eri keinoin, tilankäyttötajun kehittäminen, sosiaalisuus, valmius esiintymään.

Koulussamme toimii yksi tai useampi liikuntaluokka. Liikuntaluokilla oppilailla on mahdollisuus syventyä eri liikuntalajeihin perusopetusta monipuolisemmin ja liikunnallisille lapsille tarjotaan mahdollisuus liikkua enemmän. Liikuntaluokkien avulla korostetaan alueellisuutta.

Keskeiset tavoitteet

Oppilas

- kokee liikunnan iloa ja saa virikkeitä monipuoliseen liikunnan harrastamiseen
- oppii tiedostamaan liikunnan terveydellisen merkityksen sekä oppii kehittämään omaa hyvinvointiaan ja toimintakykyään
- harjaantuu havaintomotorisissa ja motorisissa taidoissa kuten tasapaino- ja liikkumistaidoissa sekä välineiden käsittelytaidoissa
- oppii toimimaan pitkäjänteisesti ja suhtautumaan realistisesti omiin suorituksiinsa
- oppii turvalliset liikuntatavat ja uimataidon sekä turvallisen liikennekäyttäytymisen
- oppii hyvää käytöstä, sovittujen sääntöjen noudattamista ja reilun pelin hengen toteutumista
- oppii liikuntaharjoitusten yhteydessä itsenäisen työskentelyn ja ryhmätyöskentelyn taitoja sekä kehittyä vastuullisuudessa ja toisten ihmisten huomioon ottamisessa
- tottuu pukeutumaan tarkoituksenmukaisesti liikuntaa varten
- tottuu peseytymään liikuntasuorituksen jälkeen

- oppii käyttämään yhteiskunnan tarjoamia liikuntapalveluja
- osallistuu oman toimintansa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin

Arvioinnin perusteet

Liikunnan arviointikriteereinä ovat liikunnanopetuksen osa-alueet: **jaksaminen**, **osaaminen**, **sosiaalisuus** ja **luovuus**. Näitä osa-alueita arvioidaan seuraavista näkökulmista:

- **JAKSAMINEN:** Kestävyys ja lihaskunto testataan vuosittain erilaisilla mittareilla (vuosiluokat 7–9), terveystietäytyminen, asenne ja aktiivisuus havainnoidaan.
- **OSAAMINEN:** Kunkin vuosiluokan perusliikunta- ja lajitaidot arvioidaan (esim. jatkuva näyttö, lajitestit, portfoliot).
- **SOSIAALISUUS:** Otetaan huomioon ryhmässä toimiminen, vuorovaikutustaidot ja reilu peli sekä suhtautuminen palautteeseen, onnistumiseen ja epäonnistumiseen.
- **LUOVUUS:** Otetaan huomioon omaperäiset ratkaisumallit, esiintyminen ja taiteellisuus.

Opettajan tärkeä rooli arvioinnin ohjauksessa on realististen tavoitteiden asettaminen oppilaantuntemuksen pohjalta oppilaan lähtötaitojen perusteella. Arviointiin liittyy ohjaavan ja korjaavan palautteen antaminen, mikä tukee lapsen taitojen oikeasuuntaista kehittämistä. Palautteen tulee olla välitöntä, korjaavaa ja kannustavaa, mutta painottua myös oman, sisäisen palautteen kehittämiseen. Siinä oppilas arvioi suorituksen onnistumisia omaksumiensa suoritustekniikoiden ja tuntemuksensa mukaan. Liikunnanopettajat kehittävät yhdessä käyttämiään testejä ja arviointikäytänteitä.

Eheyttäminen ja aihekokonaisuudet

Ihmisenä kasvaminen: terveen itsetunnon ja realistisen minäkäsityksen muodostuminen, erilaisuuden hyväksyminen itsessä ja muissa

Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys: suomalainen urheilukulttuuri; pesäpallo, kansantanssi, kyykkä, tervahiihto ja -soutu

Viestintä ja mediataito: kehon kieli, kriittinen suhtautuminen liikunnan ”lieveilmiöihin”

Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjäys: liikuntatapahtumien suunnittelu ja toteutus, tapahtumiin osallistuminen

Vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta: luonto- ja lähipaikkaliikunta, liikunta elämänhallinnassa

Turvallisuus ja liikenne: liikenneturvallisuus, tarkoituksenmukainen pukeutuminen ja varusteet

Ihminen ja teknologia: oman lajin löytäminen ja liikuntapalveluiden hyödyntäminen

Paikallisten palvelujen käyttö liikunnanopetuksessa

Oulun kaupunki tarjoaa koulujen käyttöön erilaisia liikuntapalveluja. Opetuksessa voidaan käyttää hyväksi kaupungin laatimia suunnistus-, retkeily- ja pyöräilyreititkarttoja. Pyöräily- ja luontopolkukarttoja voi tilata teknisen viraston Neuvokkaasta. Suunnistuskarttoja saa myös liikuntavirastosta. Alueellisia karttoja saa teknisen viraston karttapalvelusta.

Liikuntatunteja voidaan toteuttaa muun muassa Ouluhallissa, Värtön palloiluhallissa, Linnanmaan jää- ja palloiluhallissa, Urheilutalossa, Raksilan jää- ja uimahallissa, Pesäpallostadionilla, Raatissa ja muilla kaupungin ylläpitämillä urheilualueilla. Uinninopetuksesta ja sen arvioinnista vastaavat uimaopettajat ja koulun opettajat yhteistyössä. Turvallisuudesta uintiopetuksen aikana vastaa uimahallin henkilökunta. Oppilaan oma opettaja seuraa uimaopetuksen etenemistä koko oppitunnin ajan altaan viereltä tai osallistuu itse uimaopetukseen. Uintivuorolistat ja tarkemmat ohjeet uintiviikkoon liittyen toimitetaan kouluille uimaopettajien toimesta. Tanssin opetuksessa voi hyödyntää ammattikorkeakoulun kulttuurialan yksikön tanssinopetuksen opiskelijoiden asiantuntemusta.

Oulun kaupungissa toimii useita urheilu- ja liikuntaseuroja, joiden kanssa opettajat voivat tehdä yhteistyötä ja luoda yhteisiä toimintamalleja uusien harrastusten löytämiseksi. Monipuolisella oppilaita huomioon ottavalla pihasuunnittelulla ja lähiliikuntapaikkoja hyödyntämällä tuetaan oppilaiden omaehtoista liikuntaa välituntisin ja vapaa-ajalla.

Liikunnan opetus vuosiluokilla 1–4

Perusopetuksen luokkien 1-4 liikunta on edellytysten luomista monipuoliselle liikunnalle ja myöhemmin hankittaville lajitaidoille. Opetuksessa tulee ottaa huomioon oppilaan valmiudet sekä yksilölliset kehitysmahdollisuudet. Opetus toteutetaan leikinomaisesti kannustavassa ilmapiirissä kohti lajitaitoja. Opetuksessa tulee antaa tilaa oppilaan aktiivisuudelle, mielikuvitukselle ja oivallukselle. Oppilaita ohjataan alusta asti oikeisiin suoritustekniikoihin, liikuntaan sopivaan pukeutumiseen ja peseytymiseen.

Vuosiluokat 1–2

PAINOPISTEET/TAVOITTEET: leikki, perusmotoriikka, hygienia, sosiaalisuus	
SISÄLLÖT	
A. Voimistelu	perus- ja kuntovoimistelu: monipuolisia käsi-, jalka- ja vartaloliikkeitä, hyppelyjä ja hyppyjä sekä em. yhdistelmiä mielikuvien avulla. välinevoimistelu: välineiden tyypillisiä liikkeitä esim. hyppynaru, voimistelupallo, hernepusi, vanne, omat välineet jne. omia kokeiluja, keksimis- ja rytmitehtäviä
B. Telinevoimistelu	permanto: pyörimis- ja tasapainoliikkeitä esim. kuperkeikka, alkeiskärrynpyörä penkki, puomi: käynti, hyppelyjä, hyppelyitä, tasapainoliikkeitä esim. varpailla käynti, tasahyppy, jänishyppy, polvivaaka hyppy: valmistavia harjoitteita ponnistuslautaa apuna käyttäen esim. hyppy kyykkyyhyn hyppyarkulle, erilaisia alastuloharjoitteita esim. jännehypyy köydet, renkaat, rekki: heilunta- ja riipuntaliikkeitä, muita liiketehtäviä esim. oikonoja rekillä
C. Yleisurheilu	juoksu- ja liikuntaleikkejä: rytmiä ja suuntaa muutellen, reaktioleikit juokseminen: koordinaatio, juoksuasento erilaisia hyppyharjoituksia: ponnistaminen vauhditta ja vauhdista, yhdeltä kahdelle jalalle, eteenpäin/ylöspäin pallonheitto: heittoasento, yläkautta heitto
D. Uinti	alkeisselkäuinti alkeiskrooli
E. Suunnistus/ maastoliikunta	ympäristön hahmottamista kartalta: kartamerkkejä, kartan suuntaaminen, mittakaavan alkeita, luokka-, piha- ja valokuvasuunnistus retkeily ja luontoliikkuminen, maastoleikit
F. Palloilu	perustaitojen harjoittelua erilaisilla ja erikokoisilla palloilla (pompottelu, kuljetus, heitot, syötöt, vierittämiset, kiinniotot, potkut) pallonkäsittelytaitojen varmentamista ja kehittämistä leikkejä ja viitepelejä hyväksikäyttäen
G. Hiihto	totuttautumista välineisiin, hiihtoasento, sauvoitta hiihto, tasapaino (liuku, potku), kaatuminen ja ylösnousu, kiipeäminen, mäenlaskun harjoittelu (laskuasento), hiihtoleikit
H. Luistelu/ jääpelit	luistinten jalkaan laittaminen, nauhojen solmiminen luisteluasento: lähtö, liuku, kaatuminen, alkeisjarrutukset, taaksepäin luistelun kehittäminen, jääpelit ja -leikit
I. Tanssi/ musiikkiliikunta	laulu- ja rytmileikit, lastentanssit oma keho musiikin elementtien ilmaisijana (nopea–hidas, korkea–matala, tasajakoinen–kolmijakoinen, duuri–molli) luovan liikunnan harjoitteet, keksimistehtäviä

Vuosiluokat 3–4

PAINOPISTEET/TAVOITTEET: aktiivisuus, taitojen oppiminen	
SISÄLLÖT	
A. Voimistelu	perus- ja kuntovoimistelu: monipuolisia käsi-, jalka- ja vartaloliikkeitä, hyppelyitä ja hyppyjä sekä em. yhdistelmiä liikesarjoiksi musiikin mukaan välinevoimistelu, välineiden tyypillisiä liikkeitä esim. seuraavilla välineillä: hyppynaru, voimistelupallo, vanne, nauha, omat välineet; liikkeiden yhdistäminen liikkeitä pieniksi sarjoiksi musiikin mukaan; lisäksi omia kokeiluja, temppeja välineillä
B. Telinevoimistelu	permanto: pyörimis- ja tasapainoliikkeitä esim. kuperkeikka taaksepäin, niskaseisonta, alkeiskäseisonta, käärynpöytä penkki ja puomi: hyppyjä ja hyppelyitä, tasapainoliikkeitä, alastuloja esim. polvennostohyppy, kulmaistunta, kerähyppy hyppy: (hyppyarkku, pukki, 50–60 cm korkea mattokasa) ponnistuslaudalta esim. jänisloikka, haarahyppy, lentokuperkeikka köydet, renkaat, rekki: heilunta- ja riipuntaliikkeitä esim. kipeäminen, kievahdus, heiluntaa korkealla rekillä, muita liiketehtäviä esim. oikonojasta päinistunta
C. Yleisurheilu	juokseminen: pikajuoksu (pystylähtö ja juoksurytmi) hypyt, loikat: perustekniikat, pituushyppy heitot: vauhditon ja vauhdillinen heitto (pallonheitto, turbokeihäs)
D. Uinti	selkäuinti; kroolin hengitys, krooliuinti; alkeisrintauinti
E. Suunnistus/ maastoliikunta	kartan suuntaaminen ja olinpaikan määrittäminen kartan värit ja tavalliset karttamerkit karttarekky
F. Palloilu	
Koripallo	perussyötöt, -heitot; kuljetus, pysähtyminen (tukijalka) viite- ja pienpelit, (vapaan paikan haku), yhden korin koris
Lentopallo	sormilyönti, heitto- ja sormilyöntialoitus liikkuminen viite- ja pienpelit eri kosketuksilla (koppipeli)
Jalkapallo	sisäteräsyöttö ja –potku, kuljetukset ja haltuunotto jalalla peliajatuksen kehittäminen, viite- ja pienpelit
Pesäpallo	peruslyönti, pystymailanäpäys yläheitto, kiinniotto ilmasta ja maasta viite- ja pienpelit, pitsku
Muut	salibandy, sulkapallo, käsipallo, tennis (tutustumista mahdollisuuksien mukaan)
G. Hiihto	pukeutuminen; eri tyylien tekniikat rytmi (työntö, potku, liuku, painonsiirto)
H. Luistelu/ jäähypyt	luistelun perustekniikka (luistelupotku, liuku, painonsiirto) kaarreluistelu/kehäkierto eteenpäin, taaksepäin luistelu suoraan, jarrutukset alkeishyppy ja pyörimiset; pienpelit ja ringette
I. Tanssi/ musiikkiliikunta	piirileikit lastentanssi: muotitansseja soveltaen, pienten sarjojen kehittelyä luovan liikunnan harjoitteet: asennot, liikkuminen eri tasoissa, musiikin elementtien hyödyntäminen liikkeissä esim. rauhallinen–voimakas

Liikunnan opetus vuosiluokilla 5–9

Perusopetuksen vuosiluokkien 5–9 opetuksessa painotetaan liikunta- ja lajitaitojen oppimista, niiden soveltamista ja fyysisen kunnon kehittymistä. Tavoitteena on innostaa oppilaita päivittäiseen liikkumiseen ja liikunnan harrastamiseen. Opetuksessa tulee ottaa huomioon oppilaan yksilölliset valmiudet, sukupuolten väliset erot sekä kasvun ja kehityksen erot. Siirryttäessä kuudennelta luokalta seitsemännelle luokalle tulee ottaa huomioon oppilaiden heterogeenisyys.

Vuosiluokat 5–6

PAINOPISTEET/TAVOITTEET: taitavuus, kestävyys	
SISÄLLÖT	
A. Voimistelu	perus- ja kuntovoimistelu: monipuolisia käsi-, jalka- ja vartaloliikkeitä, hyppelyitä ja hyppyjä sekä voimistelullisia liikesarjoja musiikin mukaan välinevoimistelu: välineiden tyypillisiä liikkeitä esim. seuraavilla välineillä: hyppynaru, voimistelupallo, vanne, nauha, keilat, omat välineet; liikkeiden yhdistäminen pieniksi sarjoiksi musiikkiin; lisäksi omien sarjojen keksimistä
B. Telinevoimistelu	permanto: pyörimis- ja tasapainoliikkeitä esim. haarakuperkeikka, päälläseisonta, käsinseisonta, vauhdillinen kärrynpyörä penkki ja puomi: hyppyjä ja hyppelyitä, tasapainoliikkeitä, alastuloja esim. laukkahyppy, vaaka, arabialainen hyppy: (hyppyarkku, pukki, 50–60 cm korkea mattokasa) ponnistuslaudalta esim. kuperkeikkahyppy, haarahyppy, lautakaato köydet, renkaat, rekki: heilunta- ja riipuntaliikkeitä esim. turma- ja haarataittoriipunta, heiluntaa polviriipunnassa, kieppi
C. Yleisurheilu	juokseminen: pikajuoksu ja aitajuoksun alkeet, kestävyysjuoksu hypyt, loikat: korkeushyppy heitot: turbokehäs, kuula
D. Uinti	rintauinti, uintilajien kertaus, vesipelastus ja 200 m uintisuoritus
E. Suunnistus/ maastoliikunta	reitINVALINTA, mittakaava, kompassinkäytön alkeet
F. Palloilu	
Koripallo	heitto- ja syöttötekniikat; kuljetus ja tukijalan käyttö puolustuksen alkeet, paikkapuolustus viite- ja pienpelit
Lentopallo	hihalyönti, ala-aloitus; peli-idea, liikkuminen viite- ja pienpelit
Jalkapallo	perustaitojen kehittäminen; peliajatusten ymmärtäminen viite- ja pienpelit
Pesäpallo	perustaidot: perustaitojen kehittäminen, vaakanäpy liikkuminen; viite- ja pienpelit, säännöt
Muut	salibandy, sulkapallo, käsipallo, tennis (tutustumista mahdollisuuksien mukaan)
G. Hiihto	eri hiihtotyyliden tekniikan harjoittelu nousu- ja laskutekniikka
H. Luistelu/ jääpelit	kehäkierto (t) /kaarreluistelu taaksepäin käännökset: kolmoiskäännös, askelhyppy omien sarjojen kehittäminen mailatekniikka: kuljetus ja syöttö
I. Tanssi/ Musiikkiliikunta	suomalaisia ja ulkomaalaisia kansantansseja lastentanssi: muotitansseja soveltaen, omat tanssisommitelmat luovan liikunnan harjoitteet: erilaisissa ryhmissä ilmaisua annettujen aiheiden mukaan

Vuosiluokat 7–8

	7. LUOKAN PAINOPISTEET/ TAVOITTEET: taitavuus, kestävyys	1. LUOKAN PAINOPISTEET/ TAVOITTEET: lihaskunto, itsetunto
SISÄLLÖT		
7. ja 8. luokan sisällöt ovat pitkälti yhteneviä. 8. luokalla sisältöjä syvennetään oppilaiden taitojen ja motivaation perusteella.		
A. Voimistelu	lihaskuntoliikkeiden suorittavat kuntopiiriharjoittelu aerobicin perusaskeleet tanssillinen voimistelu (liikesarjat)	Lihaskuntoharjoittelua Kuntopiiriharjoittelua Aerobic Tanssillinen voimistelu (liikesarjat)
B. Telinevoimistelu	voimistelun suorittustaulukon mukaan	Voimistelun suorittustaulukon mukaan

	monipuolisia telineratoja permanto hyppy rekki	Monipuolisia telineratoja Permanto Hyppy Rekki
C. Yleisurheilu	Oulun koulujen kilpaurheilulajien mukaan kestävyyssjuoksu pituus/ korkeushyppy; kuula	Oulun koulukilpaurheilulajien mukaan Viestijuoksu Kolmi- ja moniloikat, korkeus Keihäs
D. Uinti	uintitekniikan kehittäminen hengenpelastus merkkisuoritukset (uimakandidaatti)	Uintitekniikan kehittäminen Hengenpelastus Merkkisuoritukset (uimakandidaatti)
E. Suunnistus/ maastoliikunta	pelkistävä kartanluku kompassin käyttö; rastin haku polkupyöräsuunnistus tai muu suunnistus	Oman reitin suunnittelu Rastivälisuunnittelu Polkupyörä- ja maastosuunnistus
F. Palloilu		
Koripallo	perustekniikan kehittäminen pelaajavartiointi set-up pienpelit	Harhautukset Nopea hyökkäys Set-up pelitilanteessa Pienpelit
Lentopallo	perustekniikan kehittäminen pienpelit	Passipeli; Yläaloitus Pienpelit
Jalkapallo	perustaitojen ja -pelijatuksen syventäminen, pienpelit	erikoistilanteet pienpelit
Pesäpallo	perustaitojen syventäminen: erilaiset lyönnit, lyönnin suuntaaminen, ulkopeli, liikkuminen, varmistaminen pienpelit, säännöt	perustaitojen syventämistä pelijatuksen kehittämistä pienpelit
Muut	sulkapallo, käsipallo, tennis, salibandy, reppapallo	sulkapallo, käsipallo, tennis, salibandy, reppapallo
G. Hiihto	suksien huolto kunto- ja virkistys-hiihto	hiihtoa monipuolisesti retki- ja partiohiihto
H. Luistelu/ jääpelit	luistelutekniikan kehittäminen kehäkierto (T), hyyt (T) muodostelma- ja jumppaluistelu (T) mailatekniikka: laukaisu	syventäen 7. luokan taitoja
I. Tanssi/ musiikkiliikunta	seuratanssit (valssi, jenkka) muotitanssit luovan liikunnan harjoitteet	foxtrot muotitanssit luovan liikunnan harjoitteet

Vuosiluokka 9

PAINOPISTEET/TAVOITTEET: terveys, luovuus, hyvinvointi	
SISÄLLÖT	
A. Voimistelu	kuntoharjoittelu/aerobic: kuntosaliharjoittelu luovuus, taiteellisuus ohjelmien teossa: tanssillinen voimistelu
B. Telinevoimistelu	syventäen 7.–8. luokan taitoja
C. Yleisurheilu	aitajuoksu: moniottelut syventäen 7.–8. luokan tekniikoita
D. Uinti	kuntouinti: vesijumppa ja vesipelit
E. Suunnistus/ maastoliikunta	kuntosuunnistus: tutustuttaminen esim. Oulu-rasteihin kulttuurisuunnistus
F. Palloilu	
Koripallo	pelitaitojen soveltaminen: pienpelit
Lentopallo	torjunta; iskulyönti: pienpelit
Jalkapallo	pelitaitojen soveltamista: taktiikka; pienpelit
Pesäpallo	pelitaktiikka: pienpelit
Muut	salibandy, sulkapallo, käsipallo, tennis, reppapallo
G. Hiihto	retki- ja kuntohiihto

H. Luistelu/jääpelit	syventäen 7.–8. luokan taitoja: kuntoluistelu
I. Tanssi musiikkiliikunta	lattarit, humppa muotitansseja

Liite: Ajankäyttösuunnitelma

7.3.16 Kotitalous

Vuosiluokat 7–9

Kotitalousopetus perustuu käytännön toimintaan ja ryhmässä työskentelyyn. Se antaa oppilaalle mahdollisuuden hankkia erilaisissa arkipäivän tilanteissa tarvittavia tietoja ja taitoja: käytännön toimintataitoja, tiedonhankinta- ja käsittelytaitoja sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Taidon käsite sisältää konkreettisten työsuoritusten lisäksi ihmissuhdetaidot sekä eettisyyteen ja esteettisyyteen ohjaavat taidot. Yksittäisen sisältöalueen korostamista tulisi välttää, koska opetuksessa kaikki sisältöalueet ovat oppimisen kohteena samanaikaisesti. Työtä tehdään kuten kotonakin, jossa eri sisältöalueiden toimintoja toteutetaan yhtä aikaa. Tulevaisuutta tulisi ennakoida pohtimalla, mikä on olennaista ns. ydinoppiainesta tulevaisuuden maailmassa. Yhteistyötä tehdään erityisesti terveystiedon ja biologian kanssa.

Oppimisympäristö

Oppimisympäristön tulee tukea opetussuunnitelman perusteiden mukaan oppilaan oppimismotivaatiota ja uteliaisuutta sekä hänen aktiivisuuttaan, itseohjautuvuuttaan ja luovuuttaan. Tavoitteena on avoin, rohkaiseva, kiireetön ja myönteinen ilmapiiri, johon pyrkivät sekä opettaja että oppilaat omalla toiminnallaan. Kotitalousluokan lisäksi fyysiseen oppimisympäristöön voivat kuulua esimerkiksi koulun ATK-luokka, kouluravintola, koulun puhtaanapito, lähikaupat, luonto, näyttelyt, kauppatori ja halli, erilaiset oppilaitokset, kierrätyskeskukset sekä monet Oulun kaupungin liikelaitoksista. Myös ravintolassa käymistä voidaan harjoitella ja tehdä eväsretkiä. Työtapojen tulisi ohjata oppilaita omatoimisuuteen, itseohjautuvuuteen ja omatoimiseen, jopa itsenäiseen tiedonhankintaan.

Tieto- ja viestintäteknikkaa voidaan käyttää kotitalousopetuksessa sekä oppimisen että vuorovaikutuksen tukena. Kotitalousluokassa tulisi mahdollisuuksien mukaan olla tietokone Internet-yhteyksineen ja erilaisine työvälineohjelmineen sekä tulostin. Oppilaiden työprosessien dokumentoimiseen sekä oppimateriaalin tuottamiseen tulisi kotitalousopettajilla olla käytössään digikamera. Sen avulla voidaan valokuvata erilaisia projekteja valmisteluvaiheineen kuten esimerkiksi juhlia. Digi- ja videokameraa voidaan käyttää myös erilaisten työvaiheiden havainnollistamiseen. Internetistä voidaan etsiä tietoja ja ideoita projektien suunnitteluvaiheessa, erityisesti valinnaiskursseilla sekä perusopetuksesta lähtien hyödyntää eri palvelimien laajat ”keittokirjat”. Myös työpäiväkirjoja, projektitehtäviä ja portfolioita voidaan tehdä luokkakoneilla. Verkossa voidaan esitellä omia projekteja, valmiita tuotoksia sekä niiden valmistusprosesseja. Vastavuoroisesti verkosta voidaan saada palautetta omista töistä, vaihtaa kokemuksia ja välittää ideoita. Yhteistyöhankkeita eri koulujen välillä voidaan toteuttaa sekä kotimaassa että maan rajojen ulkopuolella.

Arviointi

Kotitaloudessa arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa oppimista sekä motivoida oppilasta pyrkimään asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnin kohteena ovat käytännön toimintataidot, tiedonhankinta- ja tiedonkäsittelytaidot sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot.